

Поема води

Іван Андрусяк

1.

*

і цей рубець
до серця мурахи
де крихітка теплого меду
в згустку смоли

ти відпустила його у сад
ти знала висохнуть крильця на сонці
ворсинками вкриються пальці
скорчені для тятиви

і тільки з кмину
сочилась живиця
тонка
як приручений світ у печері

і цей рубець
під крилом кажана
стрілу вигойдує

*

хризантема і він
помруть

вітер
прогортатиме купини хмар
пориті небесним кротом

...0

тупотить
вони вже йдуть за тобою
вони вже близько

розсипані знаки води
по горбатій безодні

і нитка трави
з перерізаним горлом

*

вполювати
шматок живиці
прогорнувши оправу кори

роки за роками
розверстані
скріплені жилавим медом

перше ім'я тварини
на обвітренім корінці

ти ще еси
ти ще здатен різьбити тут
сотні інших імен
тамувати реєстри приручень

тільки з кожним надрізом
ліс відступає
і все важче стає
вполювати живиці

на їжу

*

зовсім як порхавка
наступиш ногою
і дим

ходиш
в коричневому пилку
розносиш по світу
притихлі тіні гепарда

а на ніч
воском заліпиш
розгойдані щільники печер
і хоч би оса яка
до плеча притулилася

*

гриби
проростають між пальців
білі як немовлята

ти відпустила його до води
і вода тебе
відобразила

і місяць
що бачив тебе
знепритомнів

інколи він починає звикати
виросує хліб і приносить його у жмені
зриває плоди
і видушує з них
первозданно червоний сік
виводить коня у трави
гаптовані змієм
мітить усе це життя
надрізами на деревах

бо куди йому дітись
якщо ти його сорочку
в крові місячній
вичинила

щоб запах грибів
зберігся

*

і земля

розлущиться
жовтим піском
засіяні сні проростуть

ти винен
ти народився і значить ти винен
майже як горіх
вкритий дрібним ароматом

у ньому
там
глибоко під ногами
тихо мліє черв'як
великий і ситий

послухай

дихає

*

і цей рубець
що переступили
і ця трава
що потоптана
і ця вода
мутна й недопита
в щільниках слідів

і ті
що наздогнали
так само люди

були

2.

*

вже розрізано корінці
верби заліплені берегом

тріскають
рояться піском
палець
прорізаний вздовж
бруньку виплюне

розорані
ми піддаємося проповіді
повніємо
як голоси бджіл
народжених щоб вкусити

ми такі ж як вони
ми теж готові
захищати своє дупло
перерізане навпіл

бо
утоплені в горлі верб
ми прозріли і перегризли кору
і нас було так багато
що дерева не витримали
і прокинулися

*

так тонко
осипаються нині твої міста
ніби цегла
з якої вони народжені
розбухла і знепритомніла

лише павуки
щоночі розгойдують товщу повітря
так ніби їхня печаль
ще може когось врятувати

але ти знаєш
що ці мури тримаються на вітру
лише завдяки їхній павутині
липкій

як поранена птаха

коли стече кров
і підміє останній корінець
врослої в цеглу трави
тоді лише місце
свідчитиме про твою самоту
монументальну
як прилипле до губи
небо

*

маєш голос
щоб перетікати з крила на крило
ховаючись в мокрому листі

і коли пліснява
гірка як наврочений іній
злипнеться поміж крил
ти завжди маєш час
подумати
що вічність не така вже й довга
як здавалося на початку
і що кожен з нас
є могильником власного щастя
замішаного на воді

лиш коли
чиясь цікава душа
прогортатиме встояне листя
шукаючи черв'яка
ти помилишся
і закричиш

і так почнеться життя

*

майже так само
як вибирати корінці пірію

з подивованої картоплі
тіло пручається
перестає довіряти
тонкому лезу води
народженому твоїми губами

ти маєш її розтулити
як мушлю
присмачену дрібкою м'яти
але пальці не слухають
потонклі нігті
ламаються з кожним доторком

і тоді ти здаєшся
ти загортаєш її в жар
такою як є
з корінцем всередині

хай печеться

*

дмухаєш на метелика
щоб не обпектися
бо якщо є метелик
то поблизу має бути вогонь
і якщо є камінь
то поблизу має бути сізіф
помішаний на цьому камені

3.

*

трава скресла

жовті купини сіна
прибиті долонями і дощем
прогулюються під місяцем
воркують іллю

завтра небо
вкриється білими спорами
порсне грибами
і по всім видноколу
радісні оплески грибарів
веселе бурчання дощу

завтра знайдених
акуратно складатимуть в кошики диму
прикриваючи зверху фустиною

щоб зірок не натрусилося

*

маєш рибу
з білими цяточками черемхи
на примружених плавниках
лякливу
як немовля перед ідолом

якщо розшити нею кептар
перестиглий тонкою вовною трави
вона ген далеко у руці
намацає розчавлене дно
усе в холодному намулі
сонячних променів

ти будеш першим її пантеоном
виокремленим з глею
кумедні фігурки твоїх рис
торкатимуться води
і старітимуть
майже як риба
приречена вийти з берегів

але те що ти будеш
не викликає сумніву

*

чим більше мурашок
заховано в цій траві
тим легше її відобразити

так ніби тонкі корінці води
прогортають її
розчиняють затаєне світло
а тоді далі
по теплих плодах долонь
жовтий пилок збирають

ти вже великий
ти вже вмієш кусатися
підстерігаючи власну здобич
блукати оселями рук
незграбними як життя
притрушене сухим листям
і риб'ячою лускою

найсмішніше те
що ти йому віриш
адже бога не слід боятися
особливо якщо він бог

*

прокидайся

місто назване твоїм іменем
вже завинило
і вкрите найманим шанкром повітря
боїться дивитися на себе в дзеркало
боїться побачити сніг
надкушений бідовими кроками

ти його переживеш
там
трохи нижче
де місто впадає в інші
так само невинні міста
ти розкинеш величезну сіть поміж берегами

і ловитимеш їхні ще теплі провини
ще рожеві окрушини розчарувань

бо коли чимало дрібних голосів постікається до купи
вони можуть перетворитися у велетенську рибину
здатну одним помахом хвоста
розхлюпати твоє місто

і вижити

*

і розчиниться
симетрична оправа губ
сполохана дрібкою оцту

і пасеровані корінці поту
струшуватимуться в позеленілу траву
загубляться поміж прілого листя

і ти витанцюєш цей ліс
кожне його стебло
виокремивши з тіні
окреслиш рухом

і лиш коли
заплутавшись в гирлі волосся
ти впадеш на створений тобою мох
аж тоді ти зможеш дозволити собі

дихати

*

все інше
пересипане землею
втрамбоване талою кров'ю

інколи
земля піддається проникненню
і тоді на живця

можна впіймати якого-небудь невдаху
що заснував своє божевілля
в покинутому щільнику
де одна підмочена комірчина
ще зберігає дещицю йоду

але насправді
проникає сюди хіба лиш засохле коріння
покрите тонкою вишневою сіллю

воно єдине
чим тут можна ще пожитися